

„**M**ET het doel de troep te wennen aan het werken in het open veld zijn we er 13 juni op uitgetrokken, de Achterhoek in, waar we de volgende dag onze logistieke vredestaak weer hebben opgevat.” Ja, dat klinkt heel eenvoudig! Luit.-kolonel J. P. A. Wagtman, commandant 102 Tdbat, die ons in zijn tent in een enorm beukenbos achter de kerk te Vilsteren gastvrij ontving, had ons binnen de minuut het doel van deze uittocht van zijn bataljon verteld. Maar het is duidelijk, dat er heel wat komt kijken als een Tdbataljon, dat in hoofdzaak 4e echelons (dus de zwaardere en langdurige) reparaties verricht, zijn werkplaatsen en magazijnen gaat verlaten.

★
**Werkplaatsen
 in de bossen
 van de Achterhoek**

Het 102 Tdbat werkte te velde

TROUWENS, één compagnie van het bataljon, de 102 Td zware herstel cie, moest in haar werkplaats te Wezep blijven in verband met het gereedmaken van een groot aantal Centurions voor oefeningen in La Courtine, een karwei dat geen dag en geen uur vertraging duldde. Daarnaast gingen de 108 en de 128 Td depot cie wél in bivak, resp. in Doetinchem en Loenen, maar hun werkzaamheden bleven zij in Nieuw Milligen verrichten. Het zou nu nog te grote moeilijkheden opleveren, indien zij met hun magazijnen te velde zouden komen.

In Vilsteren, vlak bij Ommen, onder het gebladerte van een eeuwenoud beukenbos, stonden dan in de 2e helft van de juni-maand de tenten die staf en stafdetachement van het bataljon huisvestten, met de 106 Td bergings- en classificatie cie en de 120 Td artillerie en voertuigen-park cie. Inderdaad ging het werk hier op normale wijze verder. Juist toen wij op bezoek waren bij de 106 cie, kwam er een melding binnen omtrent een drietonner, die bij Raalte van de weg was geraakt. Onmiddellijk werd een kraanwagen in gereedheid gebracht en naar de plaats van het ongeval gedirigeerd. Het leek zo op het oog een eenvoudige berging, maar voor alle zekerheid ging toch in zijn jeep een der officieren vooruit om de situatie op te nemen.

Bergen is specialistenwerk

IN dit verband vertelde de cc, kapitein W. N. van Keecken, ons nog, dat wanneer er een melding binnenkomt van een gecompliceerde berging, een verkenningsploeg met radiojeep de zaak eerst gaat bekijken. Dan wordt er een plan opgesteld, waarbij met velerlei factoren rekening dient te worden gehouden. Want men kan wel domweg gaan trekken, maar dan zijn de gevolgen soms catastrofaal. Een berging van één uur vereist wel eens drie dagen voorbereiding.

Dan worden de bij het ongeval betrokken militairen wel eens ongeduldig, maar zij vergeten dat het bergen specialistenwerk is en bovendien zeer verantwoor-

delijk werk, waarbij door overhaasting alleen maar nieuwe ongelukken of nieuwe schade veroorzaakt kunnen worden.

De cie beschikt niet alleen over enkele machtige takelwagens (Diamond en Ward Lafrance), maar ook over drie bergings-

tanks, Centurions met een lierinrichting, welke een directe trekkkracht bezit van 30 ton. Door plaatsing van schijven kan die capaciteit worden opgevoerd tot 70 à 80 ton, maar dan moet de zelf 50 ton wegende Centurion met behulp van een „schop” verankerd worden, wil hij zich

Werkzaamheden aan jeeps in de openluchtwerkplaats te Bathmen

zelf niet wegtrekken. De mannen van de Td hebben hun Centurions eigen namen gegeven, nl. Hannibal, Pluto en Knabbel. Dat de hulp van de cie ook wel eens voor civiele objecten wordt ingeroepen ligt voor de hand. Als het even kan, wordt die hulp altijd verleend, want elke berging betekent een goede oefening voor de troep.

Alle geborgen militaire voertuigen gaan naar een door de classificatiepelotons der compagnie ingerichte verzamelplaats, waarna wordt vastgesteld, wat verder met het voertuig moet worden gedaan.

Wielvoertuigen

IN de bossen van Bathmen, niet ver van Deventer, vonden wij het bivak van de 104 Td zware wielvoertuigen herstel cie, die normaal in Assen zetelt, maar nu, zeer tot genoegen van de monteurs, plaatwerkers, bankwerkers, lassers en verdere specialisten, onder de dennen de herstelwerkzaamheden aan jeeps en Dafs verrichtte. De cc, kapitein H. J. Lamster, zeide dat er tot nu 47 wielvoertuigen, nl. 27 jeeps en 20 YA 328, onder handen waren geweest. Er werd behoorlijk aangepakt, van 's morgens 7 tot 's avonds 18 uur, met natuurlijk een middagpauze van 1 à 1½ uur. Hoewel uiteraard de productie niet de hoogte bereikte van die in de werkplaats te Assen (waar men over loopkranen en andere hulpmiddelen beschikt die het werktempo versnellen), mocht toch het resultaat in de openluchtwerkplaats te Bathmen in elk opzicht gezien worden.

Het viel ons op, dat hier alle militairen

Boven: voorraadadministratie bij de 106 Td cie te Vilsteren

Onder: „Knabbel”, de bergingstank, met zijn bemanning

Werkzaamheden aan de voorbrug van de YA 328

Soldaat Hoogsteen plaatst een nieuwe motor in een jeep

Soldaat Gerding in actie met de Ward Lafrance takelwagen

hun werk verrichtten met helm, geweer en gasmasker vlak bij de hand, precies dus als onder oorlogsomstandigheden.

Dat zij zich niet in de luren wensten te laten leggen, bleek toen pseudo-partisanen een dezer dagen het bivak binnenkwamen en binnen de kortst mogelijke tijd in de kraag werden gegrepen door een kordate en klaarwakkere wacht. Dat zij ook enkele uren later een eerzame Bathmense kruidenier, die alleen maar zijn omzet wilde vergroten, in bewaring stelden, mocht niet hinderen. De kruidenier nam het geval zeer sportief op en was na een telefoontje naar zijn zaak in Bathmen spoedig weer op vrije voeten.

Vlot werd er in de werkplaats van de 104 gesleuteld, als wij dit woord tenminste mogen gebruiken voor deze veelomvattende 4e echelons werkzaamheden. Er werden nieuwe motoren in jeeps geplaatst, modificaties verricht aan de voorbrug van de YA 328 artillerietrekkers en aan tlv-jeeps.

Maar intussen werd ook volop aandacht besteed aan de camouflages, aan de sporendiscipline en andere zaken, welke in

oorlogstijd van het grootste belang zijn. Dat dit alles niet zonder reden geschiedde, bleek in de nacht van 20 op 21 juni, toen plotseling enkele bivaks door een „vijand”, geleverd door de 102 cie uit Wezep, werden overvallen. In het algemeen toonde het bataljon zich zeer paraat en in Vilsteren kon zelfs de welgevulde koffieketel der aanvallers als „oorlogsbuit” in beslag worden genomen. Gedurende 24 uur woedde een kleine oorlog in en rond de bivaks en toen kon het normale td-werk worden hervat.

Donderdag 23 juni gaf in de avonduren op de markt te Ommen de JWF-kapel een openluchtconcert, gevolgd door een taptoe. Niet alleen vele militairen van het 102 Td bataljon, maar ook honderden inwoners van dorp en omgeving luisterden naar dit muzikaal evenement. De legerkorpscommandant, luitenant-generaal P. Gips, die in de middaguren enkele onderdelen van het bataljon had bezocht, woonde eveneens het concert te Ommen bij.

Op de laatste dag van de maand juni werden de tenten opgebroken en marcheerde het bataljon terug naar de vredeslokaties. „Jammer”, zeiden de td-mannen. „Wat ons betreft had het nog wel wat langer mogen duren!” R.